

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Inrichting demonstratiepark Near Shore Windpark

27 november 2003

1287-168

ISBN 90-421-1234-4
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.



commissie voor de milieueffectrapportage

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat
Directie Noordzee
Postbus 5807
2280 HV RIJSWIJK

uw kenmerk
AMU/3432

uw brief
1 oktober 2003

ons kenmerk
1287-169/Br/gl

onderwerp
Toetsingsadvies Inrichting
demonstratiepark Near Shore Windpark

doorkiesnummer
(030) 234 76 21

Utrecht,
27 november 2003

Geachte heer, mevrouw,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Inrichting demonstratiepark Near Shore Windpark. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

Voor de Noordzee geldt vanuit het overheidsbeleid een taakstelling van 6000 MW. Dit betekent dat in de toekomst meerdere windparken op zee gerealiseerd zullen worden. De Commissie acht het ongewenst dat elk windpark zijn eigen kabels naar de kust legt. Het combineren van kabels brengt grote milieutechnische en ruimtelijke voordelen met zich mee. Er is dan immers minder ruimtebeslag, er behoeven minder geulen gegraven te worden en op de aanlandingsplek zal minder milieuschade ontstaan door duindoorboring. Bovendien werken kabels belemmerend voor andere gebruiksfuncties. Daarom adviseert de Commissie om te bevorderen dat, naar analogie van de gaswinning op de Noordzee - waarbij individuele platforms aankoppelen op gezamenlijke pijpleidingen -, de verbindingskabels in de Noordzee tussen verschillende parken en de kust worden aangelegd en geëxploiteerd door één behorende instantie.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Inrichting demonstratiepark Near Shore
Windpark

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

35

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Inrichting demonstratiepark Near Shore Windpark

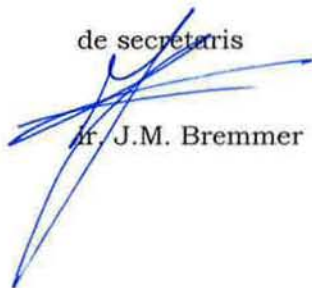
Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer voor het milieueffect-
rapport over de Inrichting demonstratiepark Near Shore Windpark,

uitgebracht aan de Minister van Verkeer en Waterstaat, door de Commissie voor
de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

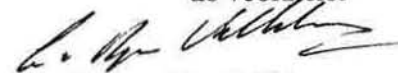
Inrichting demonstratiepark Near Shore Windpark,

de secretaris



fr. J.M. Bremmer

de voorzitter



drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 27 november 2003

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER.....	2
2.1 Algemeen.....	2
2.2 Toelichting op het oordeel	3
3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN... 	4
3.1.1 Opstelling testturbines.....	4
3.1.2 Veiligheid	5
3.1.3 Combineren van kabels.....	5
3.1.4 Evaluatieprogramma.....	5

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 1 oktober 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 178 d.d. 16 september 2003
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen
5. Vergelijking milieueffecten geulvarianten

1. INLEIDING

Noordzeewind b.v. (een samenwerkingsverband tussen Shell Windenergy en NUON Duurzame energie) heeft het voornemen om ter hoogte van de kuststrook tussen Castricum en Egmond aan Zee een windpark op te richten, het Near Shore Windpark (NSW). Het windpark, met een geïnstalleerd vermogen van maximaal 100 MW, zal bestaan uit 36 turbines met elk een opwekvermogen van 2,75 MW. Daarnaast biedt de locatie ruimte voor een tijdelijk geïnstalleerd vermogen van 3 tot 10 MW door het plaatsen van enkele turbines voor het uitvoeren van testen gedurende een beperkte periode. De initiatiefnemer hiervoor is nog onbekend.

Achtergrond van het voornemen is de wens van de rijksoverheid om, door middel van een demonstratieproject, kennis op te doen over de opwekking van windenergie op zee. De locatie voor dit demonstratieproject is vastgelegd in de Project-planologische kernbeslissing Locatiekeuze Near Shore Windpark (PKB-NSW). De locatiekeuze is onderbouwd in het MER Locatiekeuze demonstratieproject Near Shore Windpark¹.

Voor de realisatie van het NSW zijn vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatwerken (Wbr) en de Wet milieubeheer (Wm). In de PKB-NSW staat dat het uitdrukkelijk gewenst is dat ten behoeve van de vergunningverlening een inrichtings-MER wordt opgesteld.

Bij brief van 1 oktober 2003² heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 16 september 2003 ter inzage gelegd³. Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁴ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁵, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven of belangrijke onjuistheden bevat die ter voorkoming van misverstanden weerlegd dienen te worden.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁶, zoals vastgesteld op 5 december 2002;
- op eventuele onjuistheden⁷;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁸.

¹ In het vervolg van dit advies wordt hiernaar verwezen als locatie-MER.

² Zie bijlage 1.

³ Zie bijlage 2.

⁴ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁵ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁸ Wm, artikel 7.10

Bij toetsingen volgt de Commissie een getrapte werkwijze: eerst inventariseert ze of het MER voldoet aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen, daarna beoordeelt ze de ernst van de tekortkomingen. Alleen als naar de mening van de Commissie informatie zou ontbreken om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit wordt gesproken van een *essentiële tekortkoming*. Dan adviseert de Commissie om het MER aan te vullen. Overige tekortkomingen vermeldt ze alleen voor zover ze kunnen worden voorzien van duidelijke aanbevelingen. Zo beperkt de Commissie zich tot hoofdzaken.

Na het opstellen van het MER is de aanwezigheid van enkele met slibrijke afzetting opgevulde geulen in het concessiegebied aangetoond. De consequenties daarvan zijn beschreven in de 'aanvullende notitie geulvarianten'. Daarnaast heeft het bevoegd gezag tijdens de aanvaardbaarheidsbeoordeling een aantal nadere vragen gesteld. Deze vragen zijn behandeld in de 'aanvulling'. De Commissie heeft deze documenten in samenhang beoordeeld. Als in het navolgende wordt gesproken over het 'het MER' wordt derhalve bedoeld:

- het inrichtingsmilieueffectrapport;
- de aanvullende notitie geulvarianten;
- de aanvulling.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is. Door de systematische opbouw van het MER is de informatie goed toegankelijk en zijn de alternatieven onderling goed vergelijkbaar.

Afgevalen alternatieven door slibrijke geulen

De Commissie leidt uit het MER af dat vanwege de aangetroffen geulen de opstellingsalternatieven corridorvariant, rendementsvariant en dichtste bolstapeling 10,5D niet meer realistisch zijn. De Commissie heeft deze alternatieven dan ook niet verder in haar toetsing betrokken.

mma

De Commissie heeft een belangrijke tekortkoming in het MER geconstateerd ten aanzien van de onderbouwing van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma). Voor beide geulvarianten is de vergelijking van nadelige milieueffecten niet per eenheid van milieuwinst (energieopbrengst) uitgevoerd. De Commissie heeft die vergelijking zelf uitgevoerd en komt daarmee tot een andere conclusie ten aanzien van het mma. Zij heeft overwogen of die tekortkoming essentieel is voor het besluit en daarom zou moeten leiden tot een aanvulling. Omdat de informatie voor de onderbouwing echter wel in het MER te vinden is, is de Commissie tot de conclusie gekomen dat een aanvulling niet nodig is. In paragraaf 2.2 wordt dat toegelicht.

Onderbouwing mma

In het MER wordt de conclusie getrokken dat de basisvariant/geul en de variant dichtste bolstapelingsvariant 7,5D/geul beide voor het predikaat mma in aanmerking komen. De Commissie is van mening dat de resultaten van het MER geen aanleiding geven om twee mma's te benoemen.

Het meest milieuvriendelijke alternatief bij een windpark is volgens de Commissie dat alternatief dat een zo hoog mogelijke milieuwinst (ten gevolge van de energieopbrengst) koppelt aan de minst nadelige milieueffecten. In de richtlijnen is gesteld dat voor de ontwikkeling van het mma de aspecten vogels, landschap, efficiënt ruimtegebruik, veiligheid en energieopbrengst (als maat voor de vermeden emissies) bepalend zijn. Als gekeken wordt naar de scores van beide varianten op deze aspecten en de milieueffecten gerelateerd worden aan de energieopbrengst, komt de variant dichtste bolstapelingsvariant 7,5D/geul duidelijk als mma naar voren.

In bijlage 5 geeft de Commissie op grond van informatie in het MER een overzicht van de scores op de indicatoren die van belang zijn voor bovengenoemde aspecten. Op grond van de scores zijn de verschillen⁹ tussen beide varianten bepaald. Hieruit komt naar voren dat de basisvariant/geul een 1,6% hogere energieopbrengst geeft. Qua milieueffecten laat zich dit vertalen in een evenredig lagere vermeden CO₂-, NO_x en SO₂-emissie. De verschillen op de overige aspecten zijn ruwweg een ordegrrootte groter, waarbij de dichtste bolstapelingsvariant 7,5D/geul variant telkens gunstiger scoort. Naar de mening van de Commissie kunnen de beperkt lagere vermeden emissies daarom niet doorslaggevend zijn in de keuze van het mma.

Efficiënt ruimtegebruik

In het oog springt dat de bolstapelingsvariant bruto ca. 28% minder ruimte nodig heeft. Als gekeken wordt naar de benodigde oppervlakte per eenheid van energieopbrengst (het specifieke ruimtebeslag) scoort de bolstapelingsvariant zelfs 35% beter¹⁰. Gezien de beschermingsformules die gelden ten aanzien van de locatie en gezien de taakstelling voor de Noordzee op het gebied van windenergie¹¹ hecht de Commissie veel waarde aan dit punt.

Landschap

Wat betreft landschap valt op dat de bolstapelingsvariant 12% verder uit de kust ligt, en een 25% kleinere zichthoek beslaat. Wat deze indicatoren betekenen voor de beleving is op dit moment nog een leemte in kennis. In het kader van het Monitoring en Evaluatieprogramma (MEP) zal belevingsonderzoek plaatsvinden.

⁹ Hoewel de onzekerheid van de absolute scores groot is, kunnen de verschillen vrij nauwkeurig en objectief voorspeld worden.

¹⁰ Uitgaande van hetzelfde ruimtebeslag als de basisvariant zou de bolstapelingsvariant een aanzienlijk hogere energieopbrengst opleveren (tientallen procenten meer). (Dit laat de PKB echter niet toe, aangezien daarin een limiet wordt gesteld aan het geïnstalleerd vermogen (100MW).)

¹¹ 6000 MW (het NSW gaat over 100 MW).

Risico's gerelateerd aan scheepvaart

De kans op een aandrijving is bepalend voor de kans op milieuschade¹². De kans op een aandrijving is 5,5% lager voor de dichtste bolstapeling 7,5D variant. Risico wordt bepaald door kans x gevolgen (schade). De gevolgen zijn onafhankelijk van de parkopstelling, dus geldt dat bij grote gevolgen (milieuramp) – ondanks de relatief kleine verschillen – het risico substantieel kan verschillen.

Vogels

Op grond van overwegingen betreffende de vorm van beide varianten (afwijking van de ruitvorm, aanwezigheid van fuiken), de afstand tot de kust, de dichtheid van de stapeling en de omvang van de barrière komt de Commissie tot de conclusie dat de dichtste bolstapeling 7,5D variant gunstiger is voor vogels. Het verschil is niet kwantitatief uit te drukken.

■ Op grond van bovenstaande overwegingen concludeert de Commissie dat de dichtste bolstapeling 7,5D variant/ geul het mma is. De Commissie adviseert dit als zodanig in de besluitvorming en de motivering van het besluit mee te nemen.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen.

3.1.1 Opstelling testturbines

In de PKB-NSW wordt de plaatsing van 1 à 2 testturbines van 3-5 MW mogelijk gemaakt. Noordzeewind is hiervoor echter geen initiatiefnemer en de testturbines komen dan ook niet voor in de vergunningaanvraag. Er dient echter wel ruimte voor gereserveerd te worden. In het MER worden de testturbines aan de oostzijde gedacht, dus het dichtst bij de kust. Echter:

- de testturbines zullen waarschijnlijk groter en hoger zijn. Zeker vanuit landschappelijk oogpunt is plaatsing vooraan daarom niet logisch;
- een leerdoel is om ervaring op te doen met omstandigheden die meer de condities van open zee benaderen (zoals hogere en krachtigere golven).

Daarom ligt het voor de hand om de testturbines op zo groot mogelijke afstand van de kust te plaatsen.

■ De Commissie beveelt aan de om een vergelijking te maken van de voor- en nadelen van de plaatsing van de testturbines op verschillende plaatsen binnen de locatie in relatie tot de leerdoelen die hiervoor zijn geformuleerd en de keuze van de situering daarop te baseren. Overwogen zou kunnen worden de noordwest-punt van het concessiegebied¹³ te reserveren voor de testturbines.

¹² De kans op een aanvaring is groter bij de bolstapelingsvariant. De kans op een aandrijving (eens in de ca. 50 jaar) is echter vele malen groter als die op een aanvaring (eens in de ca. 1500 jaar) en is gezien de levensduur van het windpark dus het meest bepalend voor de kans op milieuschade.

¹³ De opstelling van de testturbines is tijdelijk. Door deze turbines in de NW-punt te plaatsen is de opstelling voor de rest van de projectduur regelmatig van vorm (geen uitstulping). Dit is gunstig voor de aspecten vogels en scheepvaartveiligheid.

3.1.2 Veiligheid

Naar de mening van de Commissie worden de gevolgen van een eventuele aanvaring of aandrijving niet voldoende onderbouwd met uitspraken als “onwaarschijnlijk dat tank lek raakt” en “onwaarschijnlijk dat schip zinkt”.

■ De Commissie adviseert een “worst-case” scenario ten aanzien van de gevolgen van een aanvaring of aandrijving uit te werken en op grond van de daar uit naar voren komende milieuschade te overwegen of het nodig is preventieve of mitigerende maatregelen te treffen. Zo zou bijvoorbeeld gedacht kunnen worden aan een beschermende constructie van energieabsorberend materiaal om de buitenste, meest bedreigde, palen.

3.1.3 Combineren van kabels

De milieutechnische voordelen van koppeling met de kabels van windpark WP-Q7 worden niet uitgewerkt in het MER. In het MER wordt slechts naar voren gebracht dat koppeling vanuit technisch en logistiek oogpunt ongewenst zou zijn.

De Commissie acht het echter aannemelijk dat het combineren van de kabels van verschillende windparken grote milieutechnische en ruimtelijke voordelen met zich meebrengt. Er is dan immers minder ruimtebeslag, er behoeven minder geulen gegraven te worden en ook op de aanlandingsplek zal minder milieuschade ontstaan door duindoorboring. Bovendien werken kabels belemmerend voor andere gebruiksfuncties. De Commissie acht het ongewenst, zeker met het oog op de toekomst, waarin het overheidsbeleid uitgaat van meerdere (offshore) windparken op zee, dat elk windpark zijn eigen kabels naar de kust legt. Bij bijvoorbeeld gaswinningsplatforms is dit ook niet het geval; individuele platforms koppelen aan op gezamenlijke pijpleidingen.

■ De Commissie adviseert het bevoegd gezag om te bevorderen dat de verbindingskabels in de Noordzee tussen verschillende parken en de kust worden aangelegd en geëxploiteerd door één beherende instantie.

3.1.4 Evaluatieprogramma

De leerdoelstelling is in de PKB een belangrijke overweging om een near shore windpark mogelijk te maken. In verband daarmee wil de Commissie het volgende opmerken over het evaluatieprogramma.

Nabijheid WP-Q7

Het inmiddels vergunde initiatief voor een offshore windpark van E-connection zal in de nabijheid van het NSW gerealiseerd worden. In het MER wordt slechts summier ingegaan op de cumulatie van milieugevolgen. De Commissie adviseert de cumulatie van effecten van Q7 en NSW te bestuderen, met name ten aanzien van de aanvarings/aandrijvingskansen van schepen, de barrièrewerking voor vogels en zeezoogdieren en de aanvaringskansen van vogels. Tevens adviseert de Commissie tot een koppeling van de evaluatieprogramma's.

Vogels

Ten behoeve van de evaluatie van het aantal vogelslachtoffers adviseert de Commissie te onderzoeken of het mogelijk is gebruik te maken van geavanceerdere methodes. Zo wordt bijvoorbeeld een methode ontwikkeld waarin het

aantal botsingen met de rotorbladen wordt geregistreerd en de betrokken vogelsoort softwarematig kan worden herkend. Tevens adviseert de Commissie de gevolgen van het NSW te vergelijken met recente internationale ervaringen, zoals bijvoorbeeld bij het Horns Rev windpark voor de Noordzeekust van Denemarken.

Risico's gerelateerd aan scheepvaart

De Commissie adviseert verder na te gaan wat er precies gebeurt tijdens een eventuele aanvaring of aandrijving, hetzij door computersimulatie, door schaaltesten of door aan het eind van de levensduur van het windpark een botsproef te organiseren.

Belevingsonderzoek

De Commissie ondersteunt het voornemen in hoofdstuk 7 van de aanvulling om belevingsonderzoek uit te voeren. In het concept-MEP vindt de Commissie dit echter niet terug.

- De Commissie adviseert bij het vaststellen van het evaluatieprogramma rekening te houden met bovenstaande opmerkingen.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Inrichting demonstratiepark Near Shore Windpark

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 1 oktober 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Ministerie van Verkeer en Waterstaat



Rijkswaterstaat

Commissie voor de milieueffectrapportage
t.a.v. mevrouw J.M. Bremmer
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Commissie voor de milieueffectrapportage	
ingekomen:	2 OKT. 2003
nummer	
dossier	p 1207-121
kepte naar:	Br/gl

Contactpersoon
Ronald van den Heuvel
Datum
1 oktober 2003
Ons kenmerk
AMU/ 3432
Onderwerp
MER en vergunningaanvraag Near Shore Windpark

Doorkiesnummer
070 3366 619
Bijlage(n)
-
Uw kenmerk
-

Geachte mevrouw Bremmer,

Hierbij verzoek u om een advies uit te brengen aan het bevoegd gezag inzake de inhoud van het Inrichtings-milieueffectrapport Near Shore Windpark wat door NoordzeeWind B.V. opgesteld is.

U heeft inmiddels het MER, inclusief de aanvullingen hierop en de aanvraag al eerder ontvangen.

Op 4 november 2002 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage het advies voor de Richtlijnen voor het MER aan het bevoegd gezag aangeboden.

Voor de aanleg, het instandhouden, onderhouden en verwijderen van het Near Shore Windpark is een vergunning op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) vereist. Ook voor de aanleg, het instandhouden, onderhouden en verwijderen van de elektriciteitskabels is een Wbr-vergunning vereist. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (V&W) is coördinerend Ministerie voor Noordzee-aangelegenheden en de Minister is bevoegd gezag voor de Wbr-vergunningverlening.

Ook is er voor de oprichting van het windpark een milieuvergunning op basis van de Wet milieubeheer (Wm) nodig. De milieuvergunning wordt verleend door De Minister van V&W, in overeenstemming met de Minister van VROM. Bij de MER- en vergunningprocedures zullen tevens de ministeries van Economische Zaken, en van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij betrokken worden.

Directie Noordzee
Postadres Postbus 5807, 2280 HV Rijswijk (ZH)
Bezoekadres Koopmansstraat 1

Telefoon 070 336 66 00
Fax 070 3194238
E-mail r.vdheuvel@dnz.nws.minvenw.nl
Internet www.noordzee.org

Bereikbaar met tram 17 vanaf Den Haag HS en Den Haag Centraal, bus 23 en 131 vanaf station Rijswijk.



AMU/ 3432

De vergunningaanvraag en het MER zijn op 19 juni j.l. door NoordzeeWind aan het bevoegd gezag aangeboden. Het Initiatief van NoordzeeWind is in de media bekend gemaakt door het bevoegd gezag en iedereen is uitgenodigd om zijn/haar zienswijze te geven. De inspraakperiode loopt van 18 september tot en met 16 oktober 2003. 30 september is een hoorzitting georganiseerd. De inspraakreacties zullen u toegestuurd worden door het Inspraakpunt van Verkeer en Waterstaat.

Ik hoop dat ik u hiervoor op dit moment voldoende heb geïnformeerd.

Voor vragen kunt u contact opnemen met ondergetekende. Ik zie uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Renald van den Heuvel

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport
in Staatscourant nr. 178 d.d. 16 september 2003



Inspraak Vergunningaanvraag/ MER Near Shore Windpark

Gedurende de periode 18 september tot en met 16 oktober 2003 liggen de Vergunningaanvraag en het Milieueffectrapport (MER) Near Shore Windpark ter inzage. De Vergunningaanvraag/MER doorloopt een procedure overeenkomstig de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht. Op grond daarvan kunt u tot en met 16 oktober 2003 uw mening over de inhoud van de Vergunningaanvraag/MER kenbaar maken.

Near Shore Windpark

Het kabinet heeft in de Derde Energienota (1995) vastgelegd dat in 2020 10% van het energieverbruik in Nederland uit duurzame bronnen opgewekt moet worden. Dit doel kan onder meer worden bereikt via windenergie. In dat kader wil het kabinet het mogelijk maken dat een demonstratieproject wordt opgezet voor de Nederlandse kust. Dit project, het zogenaamde Near Shore Windpark, kan kennis en ervaring opleveren voor de toepassing van windenergie op zee, verder uit de kust.

Het Near Shore Windpark is gelegen op de zogenaamde locatie Egmond, op minimaal 8 kilometer uit de kust, ter hoogte van de kuststrook tussen Castricum en Egmond aan Zee. De locatie van het park is vastgelegd in de Project-planologische kernbeslissing Locatiekeuze Near Shore Windpark, tevens partiële herziening van het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening. Het park zal bestaan uit 36 'permanente' turbines met elk een vermogen van 2,75 MW. Voor transport van de opgewekte elektriciteit naar een aansluitpunt op het landelijke elektriciteitsnet, zullen kabels tussen de turbines en van het windpark naar een aanlandingspunt op de kust worden aangelegd.

Voor het oprichten en instandhouden van het Near Shore Windpark, inclusief de kabels, is een vergunning op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) vereist. De Minister van Verkeer en Waterstaat (V&W) is bevoegd gezag voor de Wbr-vergunningverlening.

Ook is er voor de oprichting van het park een vergunning op grond van de Wet milieubeheer (Wm) vereist. De Wm-vergunning wordt verleend door de Minister van V&W, in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM).

De Vergunningaanvraag/MER

In het MER worden de milieueffecten van de verschillende alternatieven en inrichtingsvarianten voor het Near Shore Windpark op de locatie Egmond met elkaar vergeleken. Er wordt een Wbr/Wm-vergunning aangevraagd voor de zogenaamde 'basisvariant/geul' uit het MER.

Waar kunt u de Vergunningaanvraag/MER inzien?

De Vergunningaanvraag/MER Near Shore Windpark kunt u van 18 september tot en met 16 oktober 2003 gedurende de reguliere openinstijden inzien op de volgende locaties:

- de gemeentehuizen van Alkmaar, Bergen, Castricum en Hilloo;
- de (hoofd)vestigingen van de openbare bibliotheken in bovengenoemde gemeenten en Egmond en Limmen;
- de bibliotheken van de ministeries van Verkeer en Waterstaat, van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, van Economische Zaken en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, alle gevestigd in Den Haag;
- de bibliotheek van Rijkswaterstaat, directie Noordzee in Rijswijk;
- het provinciehuis van de provincie Noord-Holland in Haarlem.

Hoorzitting/informatiebijeenkomst

Om u zo goed mogelijk te informeren over de inhoud en procedure van de Vergunningaanvraag/MER wordt een informatiebijeenkomst met aansluitend een hoorzitting georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst wordt het project toegelicht en kunt u vragen stellen. Ook bent u in de gelegenheid uw mondelinge inspraakreactie naar voren te brengen. De bijeenkomst wordt gehouden op:

dinsdag 30 september in Egmond aan Zee
Prins Hendrik Stichting
Voorstraat 41

De zaal gaat open om 18.45 uur. De avond start om 19.00 uur met een centrale presentatie. Daarna wordt u in de gelegenheid gesteld vragen te stellen. De hoorzitting begint om 20.30 uur.

Hoe kunt u inspreken?

U kunt ook schriftelijk op de Vergunningaanvraag/MER reageren. Uw inspraakreactie dient u uiterlijk 16 oktober 2003 te sturen naar:

Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat
Near Shore Windpark
Postbus 30316
2500 GH Den Haag

Uw reactie kunt u ook via internet versturen:
www.inspraakveww.nl.
Indien u dat wenst, kunt u verzoeken om vertrouwelijke behandeling van uw persoonlijke gegevens.

Wat gebeurt er met uw reactie?

Het Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat bundelt alle reacties en stuurt deze onder andere naar de Minister van Verkeer en Waterstaat, de Minister van VROM en de Commissie voor de milieueffectrapportage. Mede op basis van de inspraakreacties, stelt het ministerie van Verkeer en Waterstaat een ontwerpbesluit vast, waarop te zijner tijd wederom kan worden ingesproken.

Zo spoedig mogelijk na afloop van de inspraaktermijn kunt u de door het Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat ontvangen inspraakreacties en het verslag van de hoorzitting inzien op de locaties waar momenteel de Vergunningaanvraag/MER ter inzage ligt.

Nadere informatie

Voor nadere informatie over de inhoud van de Vergunningaanvraag/MER kunt u contact opnemen met Rijkswaterstaat, directie Noordzee, de heer R. van den Heuvel, telefoon 070 - 336 66 19. De Vergunningaanvraag/MER kunt u ook downloaden via www.inspraakveww.nl. Voor inlichtingen over de inspraakprocedure kunt u zich wenden tot het Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat, telefoon 070 - 351 96 03.



Inspraakpunt
Verkeer en Waterstaat

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Noordzeewind B.V.

Bevoegd gezag: Minister van Verkeer en Waterstaat

Besluit: Vergunningen in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatwerken (Wbr) en de Wet milieubeheer (Wm).

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: D22.2

Activiteit: Het oprichten van een windpark ter hoogte van de kuststrook tussen Castricum en Egmond aan Zee. Het windpark, met een geïnstalleerd vermogen van maximaal 100 MW, zal bestaan uit 36 turbines met elk een opwekvermogen van 2,75 MW.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 30 augustus 2002

richtlijnenadvies uitgebracht: 4 november 2002

richtlijnen vastgesteld: 5 december 2002

kennisgeving MER: 16 september 2003

toetsingsadvies uitgebracht: 27 november 2003

Bijzonderheden:

Achtergrond van het voornemen is de wens van de rijksoverheid om, door middel van een demonstratieproject, kennis op te doen over de opwekking van windenergie op zee. De locatie voor dit demonstratieproject is vastgelegd in de Project-planologische kernbeslissing Locatiekeuze Near Shore Windpark (PKB-NSW).

Na het opstellen van het MER is de aanwezigheid van enkele met slibrijke afzetting opgevulde geulen in het concessiegebied aangetoond. De consequenties daarvan zijn beschreven in de 'aanvullende notitie geulvarianten'. De Commissie leidt uit het MER af dat vanwege de aangetroffen geulen de opstelingsalternatieven corridorvariant, rendementsvariant en dichtste bolstapeling 10,5D niet meer realistisch zijn. De Commissie heeft deze alternatieven dan ook niet verder in haar toetsing betrokken.

De Commissie heeft een belangrijke tekortkoming in het MER geconstateerd ten aanzien van de onderbouwing van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma). Omdat de informatie voor de onderbouwing echter wel in het MER te vinden is, acht de Commissie een aanvulling niet nodig. In het MER wordt de conclusie getrokken dat de het voorkeursalternatief en een alternatief waarbij uitgegaan wordt van een opstelling volgens de 'dichtste bolstapeling' (een alternatief dat minder ruimtebeslag met zich meebrengt), beide voor het predikaat mma in aanmerking komen. De Commissie is echter van mening dat de resultaten van het MER geen aanleiding geven om twee mma's te benoemen. Als gekeken wordt naar de scores van beide varianten op de aspecten vogels, landschap, efficiënt ruimtegebruik en veiligheid en de milieueffecten gerelateerd worden aan de energieopbrengst (als maat voor de vermeden emissies), komt het bolstapelingsalternatief duidelijk als mma naar voren.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. A. van Beek

ir. K.G. Bezuyen

drs. R.H.D. Lambeck

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

ir. K.A.A. van der Spek

Secretaris van de werkgroep: ir. J.M. Bremmer

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	2003----	H.A. Krijnen	Alkmaar	20031013
1a.	20031012	H.A. Krijnen	Alkmaar	20031016
2.	2003----	F.W. Hamburg	Schoorldam	20031013
3.	2003----	anoniem	----	20031013
4.	20031011	L. van Meurs-Mauser	Egmond aan Zee	20031016
5.	20031014	Stichting Duinbehoud	Leiden	20031016
6.	20031016	Vogelbescherming Nederland	Zeist	20031020
7.	20031016	Stichting De Noordzee	Utrecht	20031020

BIJLAGE 5

VERGELIJKING MILIEUEFFECTEN GEULVARIANTEN

De Commissie hecht bij de vergelijking van de milieu voor- en nadelen van het windpark veel waarde aan de beschrijving van de (negatieve) milieueffecten in relatie tot de energieopbrengst, als maat voor de positieve milieueffecten. De Commissie betreurt het dat dit overzicht niet geboden wordt voor de geulvarianten. Dit overzicht kan echter gegeven worden op grond van de basisinformatie in het MER (zie hieronder).

		basisvariant/ geul	bol 7,5D/geul	verschil (%)
Energieopbrengst (netto); evenredig met vermeden schadelijke emissies	MWh/jaar	335.941	330.422	
		100	98,4	1,6
Oppervlakte (netto)	km ²	15,79	10,12	
	%	100	64,1	35,9
Oppervlakte (bruto)	km ²	26,8	19,4	
	%	100	72,4	27,6
Benodigd oppervlak per eenheid van energieopbrengst	km ² /GWh	0,05	0,03	
	%	100	65,2	34,8
<i>Indicatoren voor het aspect landschap</i>				
Afstand tot kust	km	10,4	11,6	
	%	100	111,5	11,5
Zichthoek	°	26	19,5	
	%	100	75	25
<i>Scheepvaart en veiligheid</i>				
Kans op aanvaring (i.v.m. persoonlijk letsel)	p	0,000631 (eens in de 1585 jaar)	0,000679 (eens in de 1473 jaar)	
	%	100	107,6	7,6
Kans op aandrijving (i.v.m. milieuschade)	p	0,020742 (eens in de 48 jaar)	0,019594 (eens in de 51 jaar)	
	%	100	94,5	5,5
Vogelslachtoffers	kwalitatieve beschouwing, zie hierna			

Per aspect is de gunstigste variant grijs gemarkeerd.

De Commissie wil opmerken dat, waar de onzekerheidsmarge in de absolute scores van beide varianten groot is, dit niet geldt voor de onzekerheidsmarge van de *verschillen*. Omdat de inputparameters voor beide varianten grotendeels hetzelfde zijn, werken de fouten dezelfde kant op. Met andere woorden, over (de orde)grootte van de verschillen kan met vrij grote zekerheid een uitspraak gedaan worden.

Energieopbrengst en daarmee samenhangende milieueffecten

De dichtste bolstapeling 7,5D variant heeft een 1,6% lagere energieopbrengst. Qua milieueffecten laat zich dit vertalen in een lagere vermeden CO₂-, NO_x en SO₂-emissie.

Efficiënt ruimtegebruik

Met het oog op de beschermingsformules die gelden in het gebied en de off-shore doelstelling van 6000 MW windvermogen, hecht de Commissie veel waarde aan het specifieke ruimtebeslag (het ruimtebeslag per eenheid van opgewekte energie). Het specifieke ruimtebeslag scoort 35% beter in de dichtste bolstapeling 7,5D variant. In absolute termen heeft de dichtste bolstapeling 7,5D variant 28% (bruto) tot 36 % (netto) minder ruimte nodig. Dit substantieel lagere ruimtegebruik heeft voordelen voor andere gebruiksfuncties op de Noordzee.

Vogels

Zoals ook in het MER wordt gesteld is de 'Methode Winkelman' voor de schatting van het aantal vogelslachtoffers niet onderscheidend voor inrichtingsvarianten. De uiteindelijke vergelijking van varianten dient dan ook te geschieden op basis van een kwalitatieve 'best-judgement' beoordeling. Op grond van de in het MER genoemde criteria zal de kans op vogelslachtoffers lager liggen voor de dichtste bolstapeling 7,5D/ geul variant dan voor de basisvariant/geul. Argumenten¹ hiervoor zijn de grotere afstand tot de kust, een betere benadering van de 'ruitvorm', een dichtere stapeling, en minder fuiken in het park. Ook vanuit het oogpunt van mogelijke barrièrewerking en verstoring voldoet de 7,5D geulvariant beter aan de uitgangspunten

Landschap

Verschillen voor het aspect landschap zijn gekwantificeerd met behulp van twee indicatoren voor zichtbaarheid: afstand tot de kust en zichthoek. De dichtste bolstapeling 7,5D variant scoort op deze indicatoren respectievelijk 11% en 25% beter dan de basisvariant. Door de compactere opstelling van de bolstapeling is de breedtehoek (horizontale zichthoek) binnen het blikveld aanmerkelijk kleiner. Wat deze indicatoren betekenen voor de beleving is op dit moment nog een leemte in kennis. Er zal in het kader van het MEP beleversonderzoek plaatsvinden.

¹ Aanvaringsrisico vogels

p.113 MER : "bij een ruitvorm is de uitwijking t.o.v. iedere volgende windturbine al ingezet en is er dus minder kans op frontale botsingen". "Op basis van bovenstaande redenering heeft een ruitvormig windpark waarbij de scherpe hoekpunten in de trekroute wijzen, de voorkeur boven een vierkant windpark of een windpark met inhammen (fuiken)."

p.114 MER "Ervan uitgaande dat de dichtheid aan vogels afneemt met een toenemende afstand tot de kust scoren inrichtingsvarianten dicht bij de kust minder gunstig dan varianten verder van de kust."

"Verder kan een relatief dichte stapeling er aan bijdragen dat de vogels als het ware er omheen vliegen met als gevolg een kleiner aanvaringsrisico."

N.B.: Dit aspect speelt vooral bij trek van zuid naar noord. Bij noord-zuidtrek is de noordwaartse uitstulping ongunstig. Deze is bij de basisvariant meer geprononceerd. Daarbij komt de t.g.v. de geul ontstane corridor met aan het eind een molen die voor noord-zuidtrek de basis geul variant ook riskanter maakt.

Barrièrewerking

p.121 MER :maatregelen om barrièrewerking te verminderen:

- plaats de windturbines zo dicht mogelijk op elkaar om het ruimtebeslag te verminderen;
- lijnopstellingen loodrecht op de vliegroutes moeten worden vermeden;
- plaats de windturbines zo ver mogelijk uit de kust.

Verstoring

p. 124 en 125 MER: meest gunstig zijn het kleinste ruimtebeslag en de grootste afstand tot de kust.

Scheepvaart en veiligheid

Volgens bijlage 2 van het MER is het aantal aanvaringen door routegebonden schepen maatgevend voor de veiligheid (persoonlijk letsel) en het aantal aandrijvingen door routegebonden schepen voor de kans op een milieuverontreiniging. Op de aandrijvingskans scoort de dichtste bolstapeling 7,5D variant 5,5% beter, op de aanvaringskans 7,6% slechter². De kans op een aandrijving (eens in de ca. 50 jaar) is echter vele malen groter dan de kans op een aanvaring (eens in de ca. 1500 jaar).

² De getallen zijn overgenomen uit tabel 3.7 van de aanvulling geulvarianten.